



## Ankestyrelsens brev til en borger

Dato: 12-01-2018

### Henvendelse vedrørende Lolland Kommunes afgørelsen om delvis aktindsigt

Du har den 29. oktober 2017 klaget over Lolland Kommunes afgørelse af 23. oktober 2017 om afslag på aktindsigt i kontaktoplysninger på kandidater til Ældrerådsvalet 2017, navnlig e-mailadresser eller telefonnumre.

Ankestyrelsen

7998 Statsservice

Lolland Kommune har genvurderet og fastholdt afslaget og har den 31. oktober 2017 indbragt din klage for Ankestyrelsen, der i medfør af kommunestyrelseslovens § 48 fører tilsynet med kommunerne.

**Sagsnummer:** 2017 - 80287

**SAGSBEHANDLER:**

Line Kürstein

Telefon: 3341 1200

EAN-Nr. 5798000354821

skriv til os via [ast@ast.dk](mailto:ast@ast.dk)

[www.ast.dk](http://www.ast.dk)

### Resumé

Det er Ankestyrelsens opfattelse, at Lolland Kommune ikke har været berettiget til at undtage kontaktoplysningerne fra aktindsigt efter offentlighedslovens § 30, nr. 1, med den anførte begrundelse i afgørelsen af 23. oktober 2016.

Ankestyrelsen har herved lagt vægt på, at kontaktoplysninger, herunder e-mailadresser eller telefonnumre, som udgangspunkt ikke er omfattet af de oplysninger om enkeltpersoners private, herunder økonomiske, forhold, der kan undtages fra retten til aktindsigt efter offentlighedslovens § 30, nr. 1, når der ikke er tale om beskyttede adresser i folkeregisteret eller beskyttede telefonnumre.

Ankestyrelsen finder således, at Lolland Kommune ikke har redegjort for, at der er udøvet et skøn, der ligger inden for bestemmelsens rammer.

Ankestyrelsen har derfor bedt Lolland Kommune om at genoptage behandlingen af sagen og træffe en ny afgørelse i overensstemmelse med offentlighedslovens regler.

Ankestyrelsen har ikke herved taget stilling til, om kontaktoplysningerne kan undtages fra aktindsigt med en mere udførlig begrundelse eller med hjemmel i en anden bestemmelse.

Her følger en gennemgang af sagens baggrund og en nærmere

begrundelse for Ankestyrelsens opfattelse.

### **Sagens baggrund**

Du har den 9. oktober 2017 anmodet Lolland Kommune om aktindsigt i kontaktoplysninger på kandidater til Ældrerådsvalget 2017. Du var navnlig interesseret i e-mail, adresser eller telefonnumre.

Kommunen har den 12. oktober 2017 fremsendt en liste over kandidaterne, men uden de ønskede kontaktoplysninger. Du har derfor den 19. oktober 2017 bedt kommunen om et skriftligt, begrundet svar med klagevejledning i forhold til din anmodning om aktindsigt.

Lolland Kommune har den 23. oktober 2017 afvist at give dig aktindsigt i oplysninger om e-mailadresser på kandidaterne med den begrundelse, at "kandidaterne ikke har givet samtykke til, hvorvidt de ønsker deres private e-mailadresser og mobilnumre oplyst". Kommunen har vurderet, at private e-mailadresser, som ikke har forbindelse til en persons arbejde eller eventuelle offentlige hverv, er omfattet af offentlighedslovens § 30, nr. 1, hvorefter retten til aktindsigt ikke omfatter oplysninger om enkeltpersoners private, herunder økonomiske forhold. Kommunen har heller ikke fundet anledning til at give aktindsigt efter reglen om meroffentlighed.

Du har den 29. oktober 2017 klaget over kommunens afgørelse om afslag på din anmodning om aktindsigt. Du har blandt andet anført, at e-mailadresser generelt ikke kan betragtes som en privat oplysning, og at personer, der stiller op til et offentligt valg, ikke har krav på, at kontaktoplysninger som udgangspunkt betragtes som private oplysninger.

Lolland Kommune har den 31. oktober 2017 fastholdt afgørelsen og videresendt sagen til Ankestyrelsen.

### **Ankestyrelsens kompetence**

Tilsynet med kommunerne varetages fra 1. april 2017 af Ankestyrelsen, jf. kommunestyrelseslovens § 47, stk. 1.

Ankestyrelsen fører tilsyn med, at kommunerne overholder den lovgivning, der særligt gælder for offentlige myndigheder, jf. kommunestyrelseslovens § 48, stk. 1.

Ankestyrelsen kan udtale sig om lovligheden af kommunale dispositioner eller undladelser, jf. kommunestyrelseslovens § 50.

### **Ankestyrelsens udtalelse**

Efter offentlighedslovens § 7 omfatter retten til aktindsigt alle myndighedens dokumenter, der er indgået til eller oprettet af myndigheden som led i administrativ sagsbehandling i forbindelse med dens virksomhed. En undtagelse af dokumenter eller oplysninger fra aktindsigten kræver udtrykkelig hjemmel i undtagelsesbestemmelserne i §§ 19-35.

Retten til aktindsigt begrænses derfor bl.a. af offentlighedslovens § 30, nr. 1, der har følgende ordlyd:

"§ 30. Retten til aktindsigt omfatter ikke oplysninger om  
1) enkeltpersoners private, herunder økonomiske, forhold og  
[...]".

I de specielle bemærkninger til offentlighedslovens § 30, nr. 1, i lovforslag nr. L 144 af 7. februar 2013 er det blandt andet anført:

"[...]

Efter *nr. 1* omfatter retten til aktindsigt ikke oplysninger om enkeltpersoners private, herunder økonomiske, forhold.

Ved vurderingen af, hvilke oplysninger der kan anses for at vedrøre »private forhold«, må der – som efter den gældende lov – tages udgangspunkt i, om oplysningerne er af en sådan karakter, at de efter den *almindelige opfattelse i samfundet bør kunne forlanges unddraget offentlighedens kendskab*. Det er således ikke enhver konkret oplysning om enkeltpersoners forhold, der kan tilbageholdes med hjemmel i bestemmelsen.

Ved vurderingen af, om en oplysning kan undtages fra aktindsigt efter nr. 1, er det dermed afgørende, om oplysningen ud fra en *generel betragtning* efter sin karakter vedrører oplysninger om enkeltpersoners private, herunder økonomiske, forhold. Det er derimod ikke en betingelse for at undtage oplysninger, at hemmeligholdelse i det konkrete tilfælde er af betydning for den person, oplysningerne angår.

En myndighed m.v. kan ikke i almindelighed give et tilsagn om anonymitet til bl.a. enkeltpersoner (diskretionstilsagn) og med henvisning hertil meddele afslag på en anmodning om aktindsigt i oplysninger omfattet af det nævnte (diskretions)tilsagn. Det er endvidere uden betydning for spørgsmålet om aktindsigt, om en person i forbindelse med afgivelsen af de pågældende oplysninger til en myndighed m.v. har taget forbehold om, at oplysningerne skal være undtaget fra aktindsigt (diskretionsforbehold).

Omfattet af nr. 1 er *særligt følsomme oplysninger*, såsom oplysninger om race og religion, oplysninger om strafbare forhold, helbredsforhold og lignende. Endvidere er *mindre følsomme oplysninger* omfattet, f.eks. oplysninger om CPR-numre, beskyttede adresser i folkeregisteret, beskyttede telefonnumre og oplysninger om eksamenskarakterer. Bestemmelsen omfatter også oplysninger, der afspejler, at en person har været indstillet til Kongehuset til en orden, som den pågældende imidlertid ikke fik.

*Uden for bestemmelsen* falder oplysninger af rent objektiv karakter, såsom oplysninger om udstedelse af pas og jagttegn, oplysninger om civilstand og oplysninger om indgåelse af ægteskab. Det samme gælder oplysninger om, hvem der har truffet afgørelse i en sag eller i øvrigt medvirket ved sagens behandling, samt oplysninger, der er offentligt tilgængelige, f.eks. i offentlige registre, såsom folkeregisteroplysninger.

[...]"

Følgende fremgår af Betænkning om offentlighedsloven nr. 1510, 2009, side 644-645:

"[...]

Ved vurderingen af, om en oplysning kan undtages efter offentlighedslovens § 12, stk. 1, nr. 1 (nuværende § 30, nr. 1), er det afgørende, om oplysningen efter sin karakter generelt vedrører oplysninger om enkeltpersoners private, herunder økonomiske, forhold. Det er således ikke en forudsætning for at undtage oplysninger efter offentlighedslovens § 12, stk. 1, nr. 1 (§ 30, nr. 1), at hemmeligholdelse i det konkrete tilfælde er af betydning for den person, oplysningerne vedrører.

[...]

Det følger af det anførte, at der ikke skal foretages en konkret interesseafvejning i det enkelte tilfælde for at afgøre, om en oplysning kan undtages med hjemmel i § 12, stk. 1, nr. 1. Lovgivningsmagten har så at sige foretaget afvejningen og generelt afgrænset de undtagne oplysninger til at angå "private forhold".

Heri ligger på den ene side, at et samtykke til aktindsigt fra den, oplysningerne angår, formelt set ikke indebærer en pligt for myndigheden til at meddele aktindsigt. De pågældende oplysninger kan således fortsat undtages fra aktindsigt efter § 12, stk. 1, nr. 1. Samtykket vil dog betragtes som et afkald på den beskyttelse af vedkommende, der ligger i bestemmelsen i § 12, stk. 1, nr. 1, og der bør i et sådant tilfælde i almindelighed meddeles aktindsigt i oplysningen efter meroffentlighedsprincippet.

På den anden side indebærer det forhold, at der ikke skal foretages en konkret interesseafvejning, at afgrænsningen af, hvad der kan betegnes som oplysninger om "private forhold", ikke kan ændres ved, at forvaltningsmyndigheden giver et tilsagn om diskretion til den, oplysningerne angår (diskretionstilsagn). Det er ligeledes uden selvstændig betydning for afgørelsen af spørgsmålet om aktindsigt, om en person i forbindelse med afgivelsen af de pågældende oplysninger har taget forbehold om, at oplysningerne skal være undtaget fra aktindsigt (diskretionsforbehold)."

Endvidere fremgår følgende af Offentlighedsloven med kommentarer af Mohammad Ahsan, 1. udgave, 2014, side 514:

"Oplysninger af mere neutral karakter – dvs. oplysninger, som ikke er følsomme oplysninger – vil ikke kunne undtages med hjemmel i § 30, nr. 1. Det gælder f.eks. oplysninger om udstedelse af pas og jagttegn, oplysninger om civilstand, herunder oplysninger om indgåelse af ægteskab.

Det skal dog bemærkes, at ikke-følsomme oplysninger kan indgå i en sådan sammenhæng, at de bliver følsomme. En almindelig adresseoplysning vil således normalt ikke være omfattet af bestemmelsen, men hvis den røber, at en person er indlagt på et psykiatrisk hospital eller er i fængsel, kan den undtages, jf. også Niels Fenger, Forvaltningsloven med kommentarer (2013), side 691, vedrørende forvaltningslovens § 27, stk. 1, nr. 1. Endvidere vil ikke-følsomme oplysninger i (helt) særlige tilfælde kunne undtages efter opsamlingsbestemmelsen i § 33, stk. 5, jf. pkt. 10 under kommentaren til denne bestemmelse."

Det er Ankestyrelsens opfattelse, at Lolland Kommune ikke har været berettiget til at undtage kontaktoplysningerne fra aktindsigt efter offentlighedslovens § 30, nr. 1, med den anførte begrundelse i afgørelsen af 23. oktober 2016.

Ankestyrelsen har herved lagt vægt på, at kontaktoplysninger, herunder e-mailadresser eller telefonnumre, som udgangspunkt ikke er omfattet af de oplysninger om enkeltpersoners private, herunder økonomiske, forhold, der kan undtages fra retten til aktindsigt efter offentlighedslovens § 30, nr. 1, når der ikke er tale om beskyttede adresser i folkeregisteret eller beskyttede telefonnumre.

Ankestyrelsen finder således, at Lolland Kommune ikke har redegjort for, at der er udøvet et skøn, der ligger inden for bestemmelsens rammer.

Ankestyrelsen har derfor bedt Lolland Kommune om at genoptage behandlingen af sagen og træffe en ny afgørelse i overensstemmelse med offentlighedslovens regler.

Ankestyrelsen har herved ikke taget stilling til, om kontaktoplysningerne kan undtages fra aktindsigt med en mere udførlig begrundelse eller med hjemmel i en anden bestemmelse.

Ankestyrelsen har sendt en kopi af dette brev til Lolland Kommune.

Udtalelsen vil blive offentliggjort på [www.ast.dk](http://www.ast.dk) i anonymiseret form.

Venlig hilsen

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Hanne Villumsen', with a long horizontal flourish extending to the right.

Hanne Villumsen  
kontorchef

Line Kürstein